

VEPA STRATEEGIA

2022-2026

Tervise
Arengu
Instituut

VEPA* KÄITUMISOSKUSTE MÄNG ON METOODIKA,

mis aitab arendada laste pädevusi ning luua toetavat õpikeskkonda lihtsate ja mänguliste meetodite abil, mida õpetaja kasutab tavapärase õppetöö käigus.

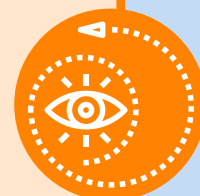
VISIOON

VEPA loob hoolivat ja toetavat õpikeskkonda, mis **kujundab kohanemisvõimelisi, avatud ja üksteisega arvestavaid inimesi.**

MISSIOON

Toetame lasteaia- ja koolipere (lapsed, töötajad ja vanemad) **vaimset tervist ning ennetame laste riskikäitumist** läbi sotsiaal-emotsionaalse pädevuse arendamise.

ÜLDEESMÄRK

VEPA metoodikast osa saanud **lastel on turvaline** suhtevõrgustik koolis või lasteaias, **nad oskavad** oma tähelepanu juhtida, käitumist suunata ja teistega arvestada.

* VEPA on lühend sõnadest VEel PArem.

Strateegia terviktekst: VEPA Käitumisoskuste Mängu strateegia aastateks 2022-2026. Civitta Eesti AS, 2021 (tellija Tervise Arengu Instituut).

VEPA STRATEEGIA

2022-2026

Tervise
Arengu
Instituut

Kuhu me oleme
jõudnud 2014-2021

Millised on peamised
arenguvajadused

JÕUDSALT KASVANUD VEPA KOGUKOND

- 157 kooli ja 612 õpetajat,
- 11 700 õpilast (eelkõige 1.-3. kl),
- kõik maakonnad,
- eesti ja vene õppekeelega koolid.

LAIENEMISE TOETAMINE

Pürgides VEPA visiooni poole ühiskonnas tervikuna, on vaja haridussüsteemis jätkuvalt laieneda. Soovides suurendada erinevate poolte valmidust ennetustööks, tuleb pöörata enam tähelepanu ladusale kommunikatsioonile. Vajalik on piisav panustajate hulk ning tugev võrgustikutöö.

KVALITEETI TAGAV VÄLJAÕPPE JA RAKENDAMISE TOETAMISE SÜSTEEM

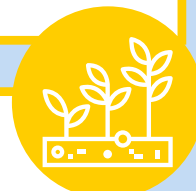
- 3 päeva koolitust õpetajatele.
- Mentori tugi õpetajale ühe öa jooksul.
- Mentorite üle-eestiline võrgustik.
- Õpetajate koostööpäevad jm jätkutugi.

JÄRJEPIDEV RAKENDAMINE

Õpetajatele tuleb pakkuda tuge nii VEPA-ga alustades kui ka hiljem, et nende hoog peale esimest aastat ei raugeks. Juba kaasatud koolid vajavad julgustust, et rohkem klasse hakkaks kasutama VEPA metoodikat. Nii on kool tervikuna ühtses infoväljas ja VEPA mõju suureneb. Koolimentoritesse panustamine aitab hoida järjepidevust ja muuta vahendite kasutamist tõhusamaks. Üle-eestilist tegevust koordineeriva tasandi süsteeme on vaja koormuse vähendamiseks lihtsustada.

TÕHUS VEPA TÖÖRIISTADE KOMPLEKT JA TUTVUSTAVAD MATERJALID

- VEPA logo, kodulehekülg ja tutvustavad videod.
- VEPA tööriistade komplekt õpetajatele.
- "VEPA Kodu" raamat lastevanematele.

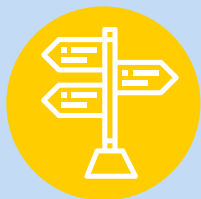

JÄTKUSUUTLIK RAHASTUS

VEPA on tõendus põhine ennetusmetoodika. VEPA kasutamine vähendab probleemide esinemist, mis vajavad järjepidevat tegelemist ja ei kao ühiskonnast kiiresti (vaimse tervise ja käitumise probleemid, uimastite tarvitamine, õigusrikkumised jm). Metoodikale tuleb tagada püsiv riigieelarveline rahastus ning lisaressursside leidmiseks suurendada koostööd kohalike omavalitsustega.

TÕENDATUD RAHULOLU NING POSITIIVNE MÕJU LASTELE JA ÕPETAJATELE

- Rahvusvahelised uuringud.
- Eesti mõju-uuring 2016-2018.
- Iga-aastased küsitlused.

Kuidas me edasi liigume

ALAEESMÄRK 1

VEPA metoodikat kasutavatel õpetajatel on pädevus laste eneseregulatsiooni ja sotsiaal-emotsionaalse arengu toetamiseks ning nad jätkavad VEPA rakendamist pikaajaliselt.

TEGEVUSSUUNAD

- Mentorite ja koolitajate võrgustiku ning pädevuse arendamine.
- Õpetajate toetamise süsteemi arendamine (esimesel aastal pluss jätkutugi edaspidi).
- VEPA rakendamise arendamine aineõpetajate jaoks (lisaks klassiõpetajatele).
- Lastevanemate kaasamine VEPA põhimõtete rakendamisse.

ALAEESMÄRK 2

KOV-id ja haridusasutused tunnustavad VEPA metoodikat kui tulemuslikku ennetusprogrammi, VEPA-ga liitunute hulk järjest suureneb ning metoodika kasutamine koolides laieneb.

TEGEVUSSUUNAD

- VEPA-ga liitumise soodustamine piirkondades, kus on vähem koole kaasatud.
- Koolide jätkutoe süsteemi arendamine (sh koolimentorid).
- Vene ja vene-eesti õppekeelega koolide aktiivsem kaasamine.
- VEPA metoodika väljatöötamine lasteaedade jaoks.

ALAEESMÄRK 3

VEPA metoodika arendamise ja rakendamise süsteem on stabiilne ja jätkusuutlik, VEPA metoodika on riiklikult tunnustatud ja toetatud ennetusprogramm, millega arvestatakse ka laste ja noortega töötavate spetsialistide väljaõppes.

TEGEVUSSUUNAD

- Haldamise ja koordineerimise süsteemide lihtsustamine.
- Osaliste rollijaotuse ja rahastamise mudelite väljatöötamine.
- Arenduste toetamine andmetega ja tegevuste tulemuslikkuse selgitamine.
- Kommunikatsiooniplaani loomine ja rakendamine.
- Ülikoolide ja kõrgkoolidega koostöö arendamine.
- VEPA meetodite sobivuse selgitamine lastega töötavate spetsialistide jaoks.

Mida me 5 aastaga saavutame

VEPA-ga on liitunud **45% üldhariduskoolidest** (v.a. vaid gümnaasiumid). Nendest kolmveerand **rakendavad metoodikat järjepidevalt**.

VEPA metoodikat hakkab kasutama **u 900 õpetajat**. Õpetajate **tõhusus klassi suunamisel ja kaasamisel on kasvanud**. Enamik õpetajatest rakendavad metoodikat kvaliteetselt ning jätkavad VEPA-ga ka järgmisel õppeaastal.

Metoodikast saab osa **u 16 200 õpilast**. VEPA klassides on **paranenud klassikliima, kasvanud koolirõõm ning vähenenud käitumise ja vaimse tervisega seotud raskused**.

Läbi on viidud VEPA metoodika **arendamine ja testimine lasteaedades**.

VEPA jätkusuutlikuks rakendamiseks on olemas piisavalt suur meeskond ning enamik partneritest peavad **rakendamise süsteemi hästi hallatavaks**.

Kolmandik KOV-idest panustavad VEPA rakendamisse enda eelarvest. **Olemas on rahastusmudel** VEPA-ga jätkamiseks peale 2026. aastat.

Kes on kaasatud

Tervise Arengu Instituut
koordineerimine, arendamine, hindamine

VEPA koolitajad
õpetajate väljaõpe, mentorite toetamine

VEPA piirkonna- ja koolimentorid
õpetajate toetamine rakendamisel

Haridusasutused, õpetajad, lapsed
VEPA metoodika rakendamine

Ülikoolid ja kõrgkoolid
spetsialistide väljaõppesse ja uuringutesse panustamine

EL välisvahendite fondid, ministriumid, KOV-id
rahastamine